

přikáže z rozdělované podstaty a uloží na soudě, takže úvěrní hypoteka může takto dojít platnosti. Platí tudíž i pro úvěrní hypoteku předpis § 57 j. n. Předpis ten je velící, zavazuje tudíž též žalobkyni. Odchylné její ocenění předmětu sporu nemá proto pro řešení otázky o soudní příslušnosti právního významu.

Čís. 7568.

Ručení dráhy (zákon ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.).

Jde o příhodu v dopravě ve smyslu § 1 zákona, byl-li kdo zraněn neočekávaným přiražením dveří u vagonu (čtvrt hodiny před odjezdem vlaku); s hlediska § 2 zákona nestačí, že bylo dokázáno, že dveře nepřirazil nikdo ze zřízenců zaměstnaných v době úrazu přímo u vlaku, v němž se úraz stal, nýbrž dráha musí dokázati, že dveře vagonu nepřirazil ani nikdo z jejího personálu, zaměstnaného tou dobou na stanici.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1927, Rv I 389/27.)

Žalobkyně nastoupila do osobního vlaku na hlavním nádraží plzeňském. Asi čtvrt hodiny před odjezdem vlaku chtěla ještě z vagonu sestoupiti. Při sestupu byly dveře vagonu zvenčí prudce přiraženy, čímž byla žalobkyně na noze poraněna. Žalobní nárok na náhradu škody proti československému státu procesní soud první stolice neuznal, odvolací soud uznal důvodem po právu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Po právní stránce vytýká dovolání odvolacímu soudu, že nesprávně posoudil věc, řídě se názorem, že jde o příhodu v dopravě ve smyslu § 1 zákona o ručení železnic čís. 27/1869. Podle nesporných zjištění prvního soudu, která odvolací soud převzal a právnímu posouzení v tomto směru položil za základ, utrpěla žalobkyně poranění na pravé noze prudkým přiražením postranních dveří u vagonu ve chvíli, kdy otevřenými dveřmi chtěla vystoupiti, by na kohosi zavolala. Nehoda tato přihodila se žalobkyni nejméně čtvrt hodiny před odjezdem vlaku. Soud dovolací souhlasí s názorem odvolacího soudu, že přiražení dveří za okolností právě vyličených jest příhodou v dopravě ve smyslu § 1 citovaného zákona, jelikož neočekávané přiražení dveří čtvrt hodiny před odjezdem vlaku jest událostí, odchylojící se od normálně obvyklého způsobu dopravy, jenž předpokládá nerušené nastupování a vystupování cestujících na stanici. Pro řešení otázky, zda jde o příhodu v dopravě, je proto bezvýznamným názor dovolatelčin, že nebylo přímo prokázáno, že dveře vagonu zavřel službu konající zřízenec dráhy, okolnost tato mohla by přijíti v úvahu jen s hlediska uplatňovaného vyvíňovacího důvodu podle § 2 zákona o ručení železnic. Podle ustanovení § 2 zmíně-

ného zákona sprostuje se dráha povinnosti k náhradě škody z příhody v dopravě jen tenkrát a jen potud, když a pokud dokáže, že příhoda byla způsobena neodvratnou náhodou, neodvratitelným jednáním osoby třetí, za jejíž zavinění neručí, nebo zaviněním poškozené. Břímě průvodní stihá podle toho výhradně žalovanou dráhu. Aby tedy dráha byla prosta ručení, musí podati pozitivní a úplný, každou pochybnost vylučující důkaz ve smyslu § 2 cit. zák., musela by tedy v souzeném případě dokázati, že nehoda byla způsobena třetí osobou, za jejíž zavinění neručí, nebo poškozenou samou. Jest tedy zkoumati, zda a pokud se dráze podařilo prokázati tyto vylučovací důvody. Soud první stolice dovodil z provedených důkazů skutkové zjištění, že poranění žalobkyně nezpůsobil (t. j. dveře vagonu nepřirazil) nikdo ze zřízenců dráhy ve službě u vlaku v době úrazu zaměstnaných, čímž míní, jak z předchozího zjištění je patrné, čtyry průvodčí vlaku tam jmenované. Právní závěr soudu první stolice, že dveře přirazila a poranění způsobila neznámá osoba třetí, za kterou dráha neručí, byl by správným jen tehdy, kdyby dráha ručila po této stránce jen za své zřízence zaměstnané v době úrazu přímo u vlaku, v němž se úraz stal, t. j. za průvodčí vlaku. Tak úzce nelze však vymeziti ručení dráhy za železniční personál, nýbrž ručí dráha, jak odvolací soud správně dovodil, po uvedené stránce též za staniční, t. j. nádražní personál, úřednický, zřízenecký a dělnický bez ohledu na to, zda přiřazení dveří spadalo do rámce jich pravidelné činnosti nebo příkazu jim uděleného. Žalovaná strana tvrdila sice v žalobní odpovědi, že dveře nezavřel zaměstnanec dráhy, nikdo z průvodčích vlaku ani jiný zaměstnanec ve službě, než soud první stolice, ač provedl veškeré důkazy vedené žalovanou stranou, nabyt přesvědčení jen o první části tohoto tvrzení, t. j. pokud šlo o zaměstnance činné přímo u vlaku jako průvodčí. Toto skutkové zjištění nepostačí však k vyvinění žalované dráhy ve smyslu § 2 zák. o ruč. žel., nýbrž musila by dráha dokázati, že dveře vagonu nepřirazil nikdo z jejích zřízenců zaměstnaných tou dobou na stanici, t. j. na hlavním nádraží plzeňském. Důkaz ten nebyl proveden. Nesprávným je proto názor soudu první stolice, že příhodu v dopravě způsobila neznámá osoba třetí, za kterou dráha neručí, ježto jest odvozen jen ze skutkového zjištění, že tak neučinil žádný ze čtyř průvodčích příslušného vlaku. Závěr ten by byl možný jen tehdy, kdyby dráha prokázala, že to nebyl nikdo ani z ostatních členů jejího personálu zaměstnaného tehdy na hlavním nádraží v Plzni, neboť ručí stejně i za tento personál. Nepostačila tudíž v tomto ohledu skutková zjištění k důkazu důvodů § 2 zákona o ruč. žel., a bylo věc posouditi podle předpisu § 1, jak učinil odvolací soud.

Čís. 7569.

Poštování nebo podráždění zvířete ve smyslu § 1320 obč. zák. má na mysli činnost, vztahující se ku zvířeti, nikoliv však případ, kdy si poškozený zvířete vůbec nevšiml, nýbrž útočil pouze proti jeho pánovi.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1927, Rv I 841/27.)